

hvis Frembringelser Kjersmeier finder værdige til Behandling, er dem, hvor udprægede Stilarter gør sig gældende. Med Rette kalder han sit Værk „Stilcentrer“. Stilarternes Udstraalinger og gensidige Paavirkninger beskæftiger han sig ikke meget med; de er vel heller ikke lette at faa Rede paa, da arkæologisk Materiale næsten helt mangler. I den kortfattede Tekst behandles Skulpturens Funktioner hos de paagældende Folkeslag, særlig dens Forbindelse med religiøse Forestillinger.

G. Ht.

Sven Tillge-Rasmussen: En Trediedel af Verden. 25×19 cm. 192 S., talrige Plancher med Illustrationer og et Kort. Gyldendal 1937. 7,75 Kr. uindb.

Det er en Bog om det moderne Østasien, Efterkrigstidens Japan og Kina. Sven Tillge-Rasmussen har som Journalist rejst i Kina, Manchukuo og Japan i Vinteren 1936—37. Og han har rejst meget — om nødvendigt ad Luftvejen — og set meget, og — hvad der er vigtigere for Bogen — forstaaet meget.

I Bogens første Kapitler beskrives det moderne Japan. Vi faar Indblik i det daglige Liv i Storbyerne — Tokio er efter store Indlemmelser nu Verdens trediestørste By — og ogsaa Kendskab til Forholdene i de tæt befolkede japanske Landdistrikter. Forf. giver et udmærket Billede af den japanske Tekstilindustri's Produktionsforhold og dens Konkurrenceevne, der i meget høj Grad er baseret paa den billige Arbejdskraft. Landbefolkningens Døtre lejes fra 15 til 20 Aars Alderen af Fabrikkerne, og i disse Aar arbejder Pigerne 10 Timer i Døgnet, undervises lidt i Blomsterpyntning og Teservering og tjener lidt — meget lidt. I Virkeligheden beskæftiges en meget stor Del af Japans unge Piger paa denne Maade med Fabriksarbejde fra det 14. til det 20. Aar.

I Kina er Fattigdommen i mange Egne langt større end i Japan, og i Hungersperioder dør Millioner af Sult.

Ekstrakten af Tillge-Rasmussens Bog er følgende:

Japan er ét Folk, een Nation og har selv i geopolitisk Betydning været det i et Par Menneskealdre. *Kina bliver netop i disse Aar til en Nation.* Først fra 1936 har der eksisteret et samlet kinesisk Folk fra de sydligste til de nordligste Provinser.

Kampen staar nu mellem et 400 Millioner stort, fattigt Folk med en Nationalfølelse, der er ligesaa hidsig, som den er ny og — paa den anden Side — 70 Millioner lidt mindre fattige Japanere, der officielt søger et nyt Land til Hjemlandets Overskudsbefolkning; selv tror de, at Kampen gælder nye Markeder for Tekstilvarer; i Virkeligheden ledes de af et manisk Magtbegær. Maaske spiller

ogsaa et andet Forhold ind. Til Trods for at Japan i Løbet af nogle faa Aartier har kæmpet sig frem til „en Plads i Solen“, til en Ligestilling med U. S. A. og de europæiske Stormagter, saa føler mange Japanere nemlig endnu et vist Mindreværd overfor deres Læremestre, de Hvide. Det kan give sig Udslag i en vis Trang til at „spænde Buen til Bristepunktet“.

Det er en virkelig god Bog, Tillge-Rasmussen her har skrevet. Et Stykke Geopolitik og en moderne Historie, som det er en Nydelse at læse. Og en Ting kommer man til at respektere hos begge disse asiatiske Folk: Energi og Vilje! Om dem begge gælder det, at det er unge Folk med unge Nationers Fødselsveer. Men gælder det samme, trods alt, ikke ogsaa de andre gamle Kulturfolk, de „hvide“ Nationer? For saa vidt som Øjeblikkets brogede europæiske Politik er et Udtryk for Livskraft, er „den gule Fare“ vist ikke overhængende endnu.

Johs. Humlum.

Gustav Fochler-Hauke: »Der Ferne Osten«. Macht- und Wirtschaftskampf in Ostasien. 15×21 cm. 70 S. Hefte 3 af Serien.

»Macht und Erde«, udgivet af Karl Haushofer og Ulrich Crämer. B. G. Teubner. Leipzig und Berlin 1936.

„Det fjerne Østen“ er ikke den sovjetrussiske Stillehavsprovins, men Kina og Japan.

Dette lille Stykke Geopolitik indledes med en historisk Oversigt over Udviklingen i disse Lande inden Verdenskrigen og under Verdenskrigen. Men Bogens Hovedafsnit behandler de sidste Aars Kampe og Modsætninger i Østasien, Trekanten Sovjetrusland — Kina — Japan, belyst med Henblik paa Produktion, Eksport og Befolkningsforhold.

Ruslands Maal er foreløbig at bevare, hvad de officielt eller uofficielt har, d. v. s. det yderste Østen med den indeklemte Amurprovins samt Ydre Mongoli og Øst-Turkestan. Kina og Rusland lader imidlertid deres private Mellemværende ligge og staar foreløbig med fælles Front mod det fremstormende Japan.

Redegørelsen for Japans Ekspansionering indeholder ingen nye eller originale Synspunkter. Fochler-Hauke mener ikke, at Europa (d. v. s. England, Holland og Frankrig) rører paa sig, før Japan griber efter Australien, Ostindien eller Indokina. Og U. S. A. har opgivet Philippinerne og dermed det vestlige Stillehav. Japan faar frit Slag indtil Hawaii. Det er muligvis rigtigt, at den hvide Mand foreløbig holder sig passiv (men klogt?), kun Fremtiden kan vise det.